

A fák és a lelkünk

Az erdő szeret minket, de mi, emberi lények vajon szeretjük-e (kellőképpen) az erdőket, fákat, növényeket? Miként látják a mai tizenévesek a környezetvédelmi problémákat, természet és művészet közötti összefüggéseket?

„A fák azért fontosak, hogy az ember megmentse a lelkét” – e mottó köré csoportosult a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) Művészeti Tanszéke által középiskolásoknak meghirdetett idei művészeti kreativitásverseny. A diákok három kategóriában (vizuális, audiovizuális és zene) pályázhattak. Jó néhány figyelemreméltó, elgondolkodtató munka érkezett be a pályázatra. A művészeti projektről, bővebben kitérve a vizuális kategóriára, **dr. Balázs Zoltán** adjunktussal, a PKE Művészeti Tanszékének vezetőjével beszélgettünk.

Mivel idén ünnepeljük Joseph Beuys képzőművész születésének 100. évfordulóját, az idei tantárgyverseny tematikájának a Beuystól származó fenti idézetet választották. A projekt leírásában ekként fogalmaztak a pályázat meghirdetői: „Napjainkban egyre érezhetőbbek a környezetszennyezés, az ökológiai problémák hatásai, amelyek egyre inkább belepakodnak napjainkba, életünk részeivé válnak. A német származású Joseph Beuys az 1982-es VII. Kasseli Documenta alkalmából 1982–1987 között 7000 tölgyfát ültetett. Beuys úgy vélekedett, hogy »...a természet megőrzésével és a természet erőforrásaival karöltve kell szorgalmazni a társadalom jelenlegi formájának ökológiai formába való átalakítását.« Az 1978-as *Felhívás az alternatívára*

Dr. Balázs Zoltán
tanszékvezető

című manifesztuma a gazdasági, politikai és ökológiai katasztrófa felé sodródó teljes Európához szól.”

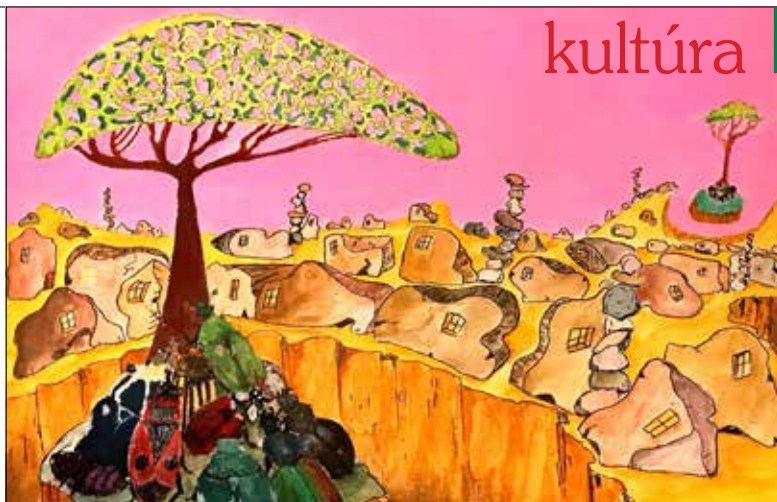
A pályázatra tehát olyan munkákat vártak, amelyek reflektálnak a művész, a művészet és a természet viszonyára meg arra, hogy a művész hogyan tud az emberek tudatát megváltoztató alkotásokat létrehozni. Mert hiszen Beuys szavait idézve: „Az egyetlen forradalmi erő az emberi kreativitás ereje”, a művészet. Ebben az értelmezésben a művészet az utolsó esély, mely megmaradt nekünk.

Vizuális kategóriában kísérleti, illetve alkalmazott grafikával, valamint fotóval lehetett jelentkezni; audiovizuális kategóriában mozgó grafikával, animációval, videóval, videoklippel, improvizációval és alternatív művészettel nevezhettek be; zene kategóriában stílustól, műfajtól függetlenül bármilyen zenei alkotással vagy előadással lehetett pályázni. Vizuális és audiovizuális kategóriában dr. Balázs Zoltán adjunktus (zsűrielnök), dr. Kányádi Iréne adjunktus és dr. Bartha Sándor adjunktus értékelték a munkákat. Zene kategóriában Molnár Levente operaénekes (zsűrielnök), Bocskor Lóránt színész, kulturális menedzser és dr. Fodor Attila docens zsűrizett.

„Elsők voltunk abban, hogy egyetemként középiskolásoknak is szerveztünk kreativitási versenyt” – mesélte dr. Balázs Zoltán. 2015-ben volt az első ilyen projekt, annak *Ritmus* volt a címe, tematikája. Ezt követte a *Kontraszt*, a *Disz-harmónia*, a *Fény*, tavaly pedig

Kinczler Karina
kategóriagyőztes
munkája,
a *Hagyaték*

Török Boglárka (Apáczai Csere János Elméleti Líceum, Kolozsvár)
Zarándokhely című munkája dicséretet kapott

Lőrincz-Gál
Mónika:
Az utódainkért

kettő is volt, a *Reneszánsz most* és a *Szolidaritás 2020*. Az alkotásokat tartalmazó fényképalbumok megtalálhatók a PKE Művészeti Tanszékének közösségi oldalán afféle állandó virtuális kiállításként, több százezres a nézettségük.

Az idei témát a Beuys-évforduló határozta meg. Az audió-videó szekcióban meglehetősen erős volt a mezőny, és a vizuális kategória sem lett gyenge – értékelte dr. Balázs Zoltán. A lélekfa, életfa, égisz fa motívuma hangsúlyozottan megtalálható a magyar kultúrában. Kihívást jelentett ezekhez valami többletet hozzáadni, még hozzá úgy, hogy ne legyen közhelyes, elcsépelet. A vizuális kategóriában 51 pályamunka érkezett be. Örvendetes, hogy nem csupán művészeti líceumok növendékei, hanem más középiskolák diákjai is küldtek munkákat.

Amúgy a Művészeti Tanszéknek is van faültetési projektje. Idén például a székelyhídi önkormányzattal együttműködve kertekbe ültettek gyümölcsfákat. Az elképzelések szerint év végén Beuys-konferenciát és -kiállítást szerveznek a PKE-n. Egyébiránt jövőre húszéves lesz a Művészeti Tanszék, azt szeretnék méltó módon megünnepelni.

Balázs Zoltán elmondta még: elképzeléseik szerint jövőre ugyancsak környezetvédelmi jellegű lesz a középiskolásoknak meghirdetendő kreativitási verseny témája, mégpedig a víz. A víz körülvesz és bennünk van, mégsem tiszteljük eléggé, akár csak a fákat. A vízi világ, a mocsárvidék, a lápvilág meghatározó volt az Érmelléken, sőt az egész Kárpát-medencében. Sok minden eszünkbe juthat a víz kapcsán, a pákász és csikász mesterségtől kezdve a jelenkori rendszeres vízszennyezésekig. Fák és víz – olyan összekapcsolódó témák, amelyek roppant lényegesek az életünkben, hétköznapjainkban, kultúránkban és a művészeti életben egyaránt.

Tóth Hajnal

Az ideji verseny díjazottainak lajstroma

A Partiumi Egyetem Alapítvány Közönségdíja: Simó Kamilla: *Menj tovább* (Orbán Balázs Gimnázium, Székelykeresztúr);

Vizuális kategória, I. díj: Kinczler Karina: *Hagyaték – Heritage* (Aurel Popp Művészeti Líceum, Szatmárnémeti) és Taar Alexandra: *Az erdő szeret engem* (Szent László Római Katolikus Teológiai Líceum, Nagyvárad); **II. díj:** Péter Rebeka: *A Splinter of Nature in Future* (Nagyvárad Művészeti Líceum) és Lőrincz-Gál Mónika Andrea: *Az utódainkért...* (Dr. Palló

Imre Művészeti Líceum, Székelyudvarhely); **a Pro Universitate Partium Alapítvány különdíja:** Szabó Márk Péter: *A fák azért fontosak, hogy az ember megmentse a lelkét* (Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár);

Audióvizuális kategória, I. díj: Göröcs Tas Nimród: *Életút* (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy); **II. díj:** Demeter Eszter: *Origó* (Dr. Palló Imre Művészeti Líceum, Székelyudvarhely) és Simon Alpár: *Menedék* (Kőrösi Csoma Sándor Líceum, Kovászna);

Zene kategória, I. díj és Molnár Levente operaénekes, zsűrielnök különdíja: Simó Kamilla: *Menj tovább* (Orbán Balázs Gimnázium, Székelykeresztúr); **I. díj:** Moldovai Dóra: *Natural Jazz* (Kőrösi Csoma Sándor Líceum, Kovászna); **II. díj** és a Pro Universitate Partium Alapítvány különdíja: Szakács Erika: James Brown: *It's a Man's Man's Man's World* (Marosvásárhelyi Művészeti Szaklíceum), **II. díj:** Koczás Eszter: *Heaven* (Selye János Gimnázium, Komárom).